

Votre Programme Matmidim

Semaine du 19 au 23 janvier 2025

Souguia n°134

ת"ס

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

MEZOUZA

- H'ovat Hadar -

Etude dédiée

Lelilouy Nishmat Haim Dan ben Juliette et Georges Guershon ben Sarah

Refoua chelema Shimon ben Juliette

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֹא יֵאָרַע דְּבַר תְּקֵלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבַּר הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֹא אֵמַר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבַּר הַלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאִבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשַׁמְתָּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמְדָרֶשׁ. וְלֹא שַׁמְתָּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. שְׂאֲנִי מְשַׁכְּמִים וְהֵם מְשַׁכְּמִים. אֲנִי מְשַׁכְּמִים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשַׁכְּמִים לְדַבְרֵי בְטִלִּים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמַלִּים. אֲנִי עֲמַל וּמְקַבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמַלִּים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רְצִים. אֲנִי רֵץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רְצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאָמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִשִּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

La Guemarra explique que ce qui déclenche l'obligation de Mezouza dans une maison est le fait qu'elle soit habitée (H'ovat Hadar), et non pas seulement le fait de la posséder. A travers des comparaisons avec la Mitsva de Tsitsit, les Poskim se penchent pour savoir si la Mitsva porte directement sur la maison (H'ovat H'eftsa) ou bien sur la personne qui y habite (H'ovat Gavra). Ce sujet implique plusieurs questions Halakhiques : la Mitsva incombe-t-elle au propriétaire ou au locataire ? Peut-on poser la Mezouza avant d'habiter dans la maison ? Lorsqu'on déménage dans une maison qui possède déjà une Mezouza, y-a-t-il une Brakha à réciter sur la Mezouza qui est déjà posée ? Lorsque l'on sort de la maison pour une certaine durée, la Mitsva de Mezouza continue-t-elle d'être accomplie ?

Bon Limoud sur Matmidim !

Programme du dimanche

2.	1.
<p>Pourquoi un locataire est Patour de Mezouza pendant les 30 premiers jours en H'ovuts Laarets alors qu'il y habite déjà ? Cela contredit-il le principe de H'ovat Hadar ?</p>	<p>Quel est le sens de H'ovat Hadar cité dans cette Guemarra ? Y voyez-vous une indication sur la notion de H'ovat Gavra ?</p>
<p>מד. אמר רב יהודה טמלית שאולה ט יכל שלשים יום פטורה מן הציצית מיכן ואילך חייבת תניא נמי הכי יהדר בפונדקי בא"י והשוכר בית בח"ל כל שלשים יום פטור מן המזוזה מיכן ואילך חייב אבל השוכר בית בא"י עושה מזוזה לאלתר משום יישוב דא"י:</p>	<p>קא: השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא בלבד: גמ' תנו רבנן המשכיר בית לחבירו משכיר חייב להעמיד לו דלתות לפתוח לו חלונות לחזק לו תקרה לסמוך לו קורה ושוכר חייב לעשות לו סולם לעשות לו מעקה לעשות לו מרוב ולהטות את גגו בעו מיניה מרב ששת מזוזה על מן מזוזה והאמר רב משרשיא ימזוזה חובת הדר היא תוספת דר היא. דדרשינן מנחות (דף נד.) ביתך פ' דרך ביתך למי שנכנס ויולא לה זה הדר זה:</p>

Le fait que le propriétaire soit Patour de Mezouza s'il ne vit pas dans sa maison implique-t-il que la Mitsva n'est pas de l'ordre de H'ovat Heftsa ?
Peut-on imaginer que la Mitsva soit H'ovat Gavra seulement si l'obligation du locataire est MinHatorah ?
La question du Din pour deux associés peut-elle être expliquée en définissant si la Mitsva est H'ovat Gavra ou H'eftsa ?

בית הבחירה למאירי מסכת

פסחים דף ד עמוד א
ולענין מזוזה מיהא על השוכר לעשותה שמזוזה חובת הדר היא שהרי כתוב ביתך דרך ביאתך ואף על פי שנאמרה לקבעה בצד ימין דכי עקר איניש רגליה רגלא דימינא עקר ברישא מ"מ נכלל בה שכל שאין לו שם ביאה אינו חייב במזוזה ואפי' לא השכירה לשום אדם כמו שיתבאר במקומו:

תוספות מסכת מנחות דף מד עמוד א

טלית שאולה כל ל' יום – [...] דעד ל' יום סברי אינשי דשאולה היא דאין דרך שאלה יותר, דמדאורייתא פטורה לעולם כדרשינן (חולין דף קלה.) ראשית גז צאנך ולא של אחרים הכי נמי כסותך ולא של אחרים. אף על גב דבמזוזה חייב השוכר כדמסיק התם (שם): דביתך לא אתא לאפוקי בית אחרים אלא לכדברא דאמר דרך ביאתך (לעיל דף לד.) ופ"ק דיומא (דף יא:): נמי איכא הכי וה"ט דלא מסתבר קרא למעוטי בית אחרים דכיון דלשימור עביד ל"ש מיהו כל ל' יום פטור דלאו בית דירה דידיה הוא כדאמרינן פ"ק דבבא בתרא (דף ח.) גבי נשתהה שם ל' יום הרי הוא כאנשי העיר [...] ומיהו י"ל דמזוזה נמי מדרבנן דתרי ביתך כתיבי. והא דבעי בסוף השואל (ב"מ קא:): מזוזה על מי ופריך הא אמר רב משרשיא חובת הדר היא לאו לחיובי שוכר מייתי לה אלא ה"ק פשיטא שהמשכיר אינו חייב כיון שאינו דר שם וכן פ"ק דמסכת ע"ז (דף כא. ושם) דפריך בית נמי מפקע ליה ממזוזה ומשני חובת הדר היא פי' שאם ירצה לא ידור בו אלא ישתמש בו לתבן וקש ולא מיחייב

רבי עקיבא איגר מסכת מנחות דף מד עמוד א

תוד"ה טלית כתבו ב' סברות הא דשוכר בית לאחר ל' יום חייב במזוזה, היינו או דמזוזה חובת הדר הוא ולא בעי ביתו שלו לגמרי והא דתוך ל' יום פטור משום דעד ל' לא מקרי בית דירה שלו, או דבאמת מדאורייתא גם אחר ל' פטור דבעינן ביתך דידך וליכא ורק מדרבנן חייב דמחזי כשלו כיון דדר בה ל' יום, וממרוצת דבריהם שם נראה דס"ל עיקר כסברא ב' הנ"ל, דמדאורייתא גם אחר ל' פטור, וכ"כ בפשיטות תוס' ע"ז (דף כ"א ד"ה והא אמר רב משרשיא) וכ"כ הרא"ש בהלק"ט.

ונ"ל **דשותפות נכרי וישראל** י"ל דתלי בשתי סברות הנ"ל, דאם אמרינן דלא בעי ביתך דידך ממש ותליא רק בדירה וחובת הדר היא לשמרו, ה"ה שותפות נכרי חייב במזוזה דסוף סוף שמירה בעי כיון דדר בה, אבל אי אמרינן ביתך דידך בעי, י"ל דשותפות נכרי פטור דלאו ביתך מיוחד הוא כמו כל הני דריש פרק ראשית הגז עיין שם.

ובזה מיושב מה דפסק בפשיטות הרמ"א (סי' רפ"ו ס"א) דשותפות עכו"ם פטור ממזוזה והוא מהמרדכי פ"ק דע"ז, והרי הב"י שם הביא דברי הרשב"א בחי' לחולין דשותפות נכרי חייב במזוזה והיאך לא חשש הרמ"א להחמיר, ולפמ"ש ניחא, דטעמא דהרשב"א דמחייב כסברא א' הנ"ל דלא בעי ביתך ממש, וא"כ למסקנת תוס' והרא"ש

דשוכר אף לאחר ל' פטור מה"ת דבעי ביתך דידך, ממילא שותפות נכרי פטור וכנ"ל, מש"ה הכריע כן הרמ"א כיון דדעת תוספ' והרא"ש גם כן כהמרדכי בזה. (הג"ה עי' באורך בתשו' סי' ס"ו ובס' כו"ח דרעק"א סי' נ"ט). [...]

חידושי ר' אריה לייב מאלין חלק א סימן יח (Facultatif)

[...] אולם נראה לי לבאר הענין באופן אחר דהנה ביסוד דין מזוזה חובת הדר היא, אי נימא דשוכר חייב במזוזה מה"ת, יש לעי' אם נאמר בזה דכל עיקר חובת מזוזה הוא **חובת גברא, ומשום מעשה הדירה**, והוא הוא המחייב במזוזה, וכמו בטלית לענין חיוב ציצית הרי אם חובת גברא הוא לכאורה ליכא כלל חיוב בהחפצא דטלית אלא לבישתו היא המחייבת בציצית, וה"נ במזוזה אין חיובה כלל בעצם הבית, אלא הדר בבית מתחייב במזוזה, שכך הוא דין הדירה שמחייבתו במזוזה, ומה דבעי' דירת קבע לחיוב מזוזה הוא ג"כ מדיני מעשה הדירה, שרק מעשה דירה קבוע מחייב במזוזה,

אכן נראה לומר דיסוד חובת מזוזה הוא **בהחפצא**, והנה לפי חד לישנא בתוס' במנחות שם דשוכר אינו חייב מה"ת ועיקר חיובא הוא על הבעלים, הרי בודאי דמסתבר לומר דעיקר החיוב הוא על הבית ומשום שהוא ביתו דכתיב ביתך, ולכן רק בעל הבית חייב, ואף דבעי' עכ"פ שיהא דר בה, היינו משום דזהו תנאי לחיוב מזוזה שיהא דר בהבית, אבל כל שדר בה שוב יסוד חיובא הוא בהבית עצמו,

ומעתה נראה דאף אם שוכר חייב מה"ת, מ"מ ביאורו הוא משום דהחפצא דחיוב מזוזה אינו תלוי בתורת בית אלא בתורת דירה, אבל מעתה הדר דינא דהחפצא **דבית דירה שהיא שלו** חייבת במזוזה, ומה דכתיב ביתך כתב רש"י בב"מ ק"א ב' דדרשינן לה דרך ביאתך למי שנכנס ויוצא לה זה הדר בה, והוא דפירוש ביתך הוא דירתך, והמחייב במזוזה הוא עצם שם בית דירה דידי', ואף דעדיין יתכן דבעי' מעשה דירה ג"כ, ונפ"מ בזה במה שדן בתשו' רעק"א סי' ט' דמי שיצא מביתו לכמה שעות דבשעה זו אי"ח במזוזה אם חוזר ומברך כשחוזר לביתו יעו"ש, מ"מ י"ל שכך הוא דין מזוזה שאינו חייב עד שידור ג"כ, אבל כשדר בה הרי הדר דינא דהחפצא דבית דירה הוא יסוד חובת מזוזה.

Programme du lundi

Selon Rabbi Akiva Eigner la Mitsva est-elle de l'ordre de H'ovat Gavra ou H'eftsa ? Que prouve-t-il avec le Maguen Avraham ?

שו"ת רבי עקיבא איגר מהדורא קמא סימן ט

[...] ואגב אודיעו מה דנ"ל לדינא, **במי שיצא מדירתו לבית אחר לדור שם**, ויש שם מזוזה מכבר שהניח שם הדר הראשון דמחוייב הוא לברך על המזוזה דזהו מצוה חדשה לו בבית זה, ואף דהוא פשוט, כמדומה אין נזהרים בזה ומצוי לשכוח.

ונ"ל דגם ההולך מביתו לעסקיו בשוק שעות הרבה ופעמים נוסע מעירו על איזה ימים, דלכאורה הדין דכשחוזר לביתו יברך על המצוה, דהא בנתיים שלא היה בדירת ביתו לא היה עליו חובת מזוזה, ומתחיל עתה חיוב חדש, [ואף דמחזיק ביתו לדור, מ"מ בשעה שאינו בביתו אינו מקיים מצות מזוזה בזה, עי' **מג"א** סי' כ"א ס"ק ב', וגם בני ביתו פטורים דאין הבית שלהם, והוי כדר בבית שאולה ושכורה] ויהיה כמו יוצא מסוכה לעסקיו וחוזר לסוכתו דמברך, וכמו פשט טליתו ע"ד שלא להתעטף בו מיד, שחוזר ומברך כששובשו (ועי' **מג"א** סי' ח' ס"ק י"ח) וצ"ע לדינא. ידידו הק' עקיבא במוהר"ם גינז זצללה"ה מא"ש

אחר זמן רב בא לידי ספר **ברכי יוסף**, וראיתי שכתב בפשיטות (באורח חיים סי' י"ט) בדין הראשון הנ"ל דשוכר בית שיש בו מזוזה דאינו מברך, דלא תקנו הברכה רק על שעת קביעת המזוזה, וממילא גם בדין הב' הנ"ל בנוסע מעירו ואח"כ חוזר לביתו אינו מברך, ולדינא צל"ע.

מגן אברהם אורח חיים סימן כא ס"ק ב

[...] וכתבי האר"י כתוב על פי הסוד שיש לשכב בלילה בטלית קטן ומביא מהאי דאמרי' פ"ד דמנחות כיון שראה דוד עצמו ערום בבית המרחץ אמר אוי לי שאני ערום מן המצות וק' למה לא אמר כן בליל' שהיה ג"כ ערום אלא ע"כ שהיה שוכב בטלית קטן ע"כ ודבריו דברי קבלה נקבל אבל לדין יש תשובה די"ל דבליילה עכ"פ היה לו מזוזה בפתחו משא"כ במרחץ וכ"מ בגמ' דאמרינן בגמרא ת"ר חביבין ישראל שסיבבן הקדוש ברוך הוא במצות תפילין וציצי' ומזוזה ועליהם אמר דוד שבע ביום הללתיך ובשעה שנכנס דוד לבה"מ וראה עצמו ערום וכו' משמע שהיה ערום מכולם אף ממזוזה כנ"ל ועסי' י"ח ס"א:

מחצית השקל אורח חיים סימן כא ס"ק ב

היה לו מזוזה כו'. וכן משמע בגמרא כו'. רוצה לומר דלא תימא דוקא מצוה שהיא בגופו הקפיד דוד, מה שאין כן מזוזה שאינו בגופו, ועל זה כתב דמשמע בגמרא דאפילו אי היה לו מזוזה היה מספיק לדוד: שבע ביום כו'. רוצה לומר ז' מצות, דהיינו תפילין של יד ושל ראש ב' מצות, וד' ציצית ארבע מצות, ומזוזה מצוה שביעית: משמע שהיה ערום מכולם אף ממזוזה. כיון שהביא הש"ס הא דבשעה שנכנס לבית המרחץ כו', אהא דשבע ביום כו', דמזוזה מכללם:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ציצית סימן יט סעיף א

ציצית חובת גברא הוא ולא חובת מנא, שכל זמן שאינו לובש הטלית פטור מציצית, ולפיכך אינו מברך על עשיית הציצית, שאין מצוה אלא בלבישתו.

מגן אברהם על שולחן ערוך אורח חיים הלכות ציצית סימן יט סעיף א

על עשיית הציצית. שאין בעשייתה מצוה אלא בלבישתה עיין בגמ' פ"ד דמנחות, וצ"ע מ"ש במזוזה דק"ל שצריך לברך כשקובעה כמ"ש ב"ד ס' רפ"ט דהתם נמי קי"ל חובת הדר הוא דכ"ז שאינו דר בתוכה פטור ממזוזה וכ"כ התוס' במנחות דף מ"ד ולכן נ"ל דסתמא דמילתא במזוזה קובעה כשדר בתוכה לכן מברך על עשייתה אבל טלית מסתמא קובע בו ציצית עד שלא לובשו לכן אינו מברך על עשייתו ואה"נ אם היה לבוש ציצית ונפסקו לו והטיל בו ציצית אחרים מברך אקב"ו לעשות ציצית כמו במזוזה מיהו י"ל דמיד כשנפסק מחויב לפשטו ולתקנו וע' בשבת דף קי"ח משא"כ במזוזה לא הטריחו רבנן לעקור דירתו ואפשר דה"ה במזוזה אם קבע בו מזוזה קודם שדר בתוכו כשנכנס לדור בתוכו מברך אקב"ו לדור בבית שיש בו מזוזה כנ"ל:

מחצית השקל אורח חיים סימן יט ס"ק א

על כו'. עיין בגמרא פרק ד' דמנחות. דאמרינן התם דזה תליא אי אמרינן ציצית חובת גברא או חובת מנא, דקיימא לן כל שהיא גמר מצוה מברכין, אבל כשאין גמר מצוה אין מברכין. ולכן למאן דאמר חובת מנא, א"כ מיד כשנגמר הבגד חייב בציצית, וכשעושה בו ציצית הוא גמר המצוה ולכן מברכין. אבל לדין דקיימא לן חובת גברא ואינו חייב עד שילבישנה ואינה גמר מצוה, ולכן אין מברכין: לדור בבית כו'. ולא בנוסח לקבוע מזוזה, כיון דבשעת קביעת המזוזה לא היה גמר המצוה, כיון שלא היה דר בתוכו, והגמר עתה בשעה שדר, לכן יש לברך על הדירה:

A la lumière de ce Maguen Avraham, êtes-vous d'accord avec la contradiction du Nah'alat Tvi sur Rabbi Akiva Eigner ?

נחלת צבי (אייזנשטט) יורה דעה סימן רצא סעיף ב (בעל הפתחי תשובה)

[...] והנה מה שרמז רבינו נ"י לדברי המגן אברהם נראה דכוונתו, דשם דחה ראיית האר"י ז"ל [פרי עץ חיים שער הציצית סוף פ"א] דיש לילך בטלית קטן אף בלילה מהא דאמר במנחות [מג, ב] גבי דוד כיון שראה עצמו ערום בבית המרחץ, ואמאי לא אמר בלילה, אלא ודאי דגם בלילה צריך לילך בטלית קטן, וכתב המגן אברהם די"ל דבליילה על כל פנים היה מזוזה בפתחו, ע"ש, ואי נימא דגם בשעה שאינו בביתו מקיים מצות מזוזה אם כן גם בבית המרחץ קיים מצות מזוזה. ואיני מבין, דודאי גם בבית המרחץ נתקיימו על ידו כמה מצות, אלא כוונתו שלא היתה מצוה סובבת אותו כמו אם היה בבית שיש בו מזוזה והולך בטלית עם ציצית. ומה שכתב [הגה הנ"ל] וגם בני ביתו פטורים, נראה כוונתו דאלו היו חייבים ממילא היה הוא חייב במזוזה עבורם אף שאינו בביתו, וקשה דעל כל פנים חייב הוא מחמת דהוי כבית התבן [סימן רפו סעיף ב] ואוצר [שם סעיף א], כיון שמחזיק שם כליו ובני ביתו דרים שם. וזולת דברי הג"ה היה אפשר לפרש דבריו היכא שיש לו בית מיוחד לו לעצמו לכתובה או ללמוד וכשיוצא משם לא נשאר שם כלום, אך מדברי הג"ה לא משמע הכי. ומה שכתב והוי כדר בבית שאולה, צ"ע דהא בבית שאולה חייב אחר שלשים מדרבנן משום דמיחזי כשלו [שם סעיף כב ובהגה], והרי כאן דבני ביתו היו כבר בבית זה חייבים מיד. ואין לומר דכוונתו דמאחר דפטורים מדאורייתא מקרי אחר כך חיוב חדש, דלפי זה יהיה דין חדש דאם שכר בית וקבע מזוזה ואחר כך קנאה יתחייב לברך מחדש, וכן אם קטן שהגיע לחינוך קבע מזוזה בבית שלו (וכמו שכתוב בסוף סימן זה ומחנכים את הקטנים כו') ואחר כך הגדיל יתחייב לברך מחדש, וכיוצא כמה אופנים. מיהו י"ל דכוונתו דהכא בני ביתו פטורים אף מדרבנן, דהכא לא שייך מיחזי כשלו דהכל יודעים שהכל שייך להבעל, ולפי זה צריך לומר הא דנשים חייבים במזוזה [סעיף ג] מיירי באינה נשואה או בנכסי מלוג. וצ"ע בכל זה:

Programme du mardi

Selon le Birkei Yossef la Mitsva est-elle de l'ordre de H'ovat Gavra ou H'eftsa ? Comment justifie-t-il la question sur la Brakha ?

ברכי יוסף - Le H'ida

Rabbi Haim Yossef David Azoulay, plus connu par son acrostiche le H'ida, est le descendant d'une lignée importante d'Espagne (Castille) et du Maroc (Fès), dont le célèbre Rav Avraham Azoulay auteur du H'essed LéAvraham, élève de Rav Haim Vital et proche du Ramak. Il est né en 1724 à Yeroushalaim et décède en 1806 à Livourne (où il remplit la fonction de Rav pendant les dernières années de sa vie). Son corps a été emmené en Israël en 1960 et est inhumé dans le cimetière de Har Hamenouh'ot à Yeroushalaim (avec la participation de Rav Mordekhai Eliyahou zatsa"l).

Il était considéré comme l'un des Grands de sa génération en Orient et en Italie. Versé aussi bien dans la Torah écrite, le Talmud, la Halakha et la Kabbala, il est l'auteur de très nombreux ouvrages sur tous ces divers domaines. Il était aussi un grand bibliographe et son livre le 'שם הגדולים' est une des principales sources de connaissance des auteurs jusqu'à sa période. Il a énormément voyagé (Israël, Egypte, Afrique du nord et la majeure partie de l'Europe) et a ainsi pu rapporter dans ses livres ce qu'il avait appris des différents endroits.

Elève Mouvhak de Rabbi Yona Navon' (auteur du Nikhpé Békessef), il étudie ensuite auprès de Rabbi Haim Benatar (le Or Hah'aim), de Rabbi Ytshak Hacohen Rapoport, et enfin auprès de Rav Chalom Char'abi à la Yeshiva de Bet E-I.

Parmi ses nombreux grands ouvrages (qui sont cités par les décisionnaires de tous bords, Sefarad et Ashkenaz), on compte les fameux Birkei Yossef et Mah'zik Berakha (commentaires sur le Choulhan Aroukh), les responsa Haim Choel et Yossef Omets. Le Petah Enaim est un commentaire sur les Hagadot du Chas. Il a aussi rédigé un commentaire sur le Sefer Hassidim du Richon Rabbi Yehouda Hassid.

ברכי יוסף אורח חיים סימן יט ס"ק ב

ב. אינו מברך על עשיית הציצית וכו'. הרב מגן אברהם (ס"ק"א) הוקשה לו מאי שנא ציצית ממזוזה, דאף דחובת הדר מברך כשקובע מזוזה בבית. ומתוך כך חידוש הוא שחידשה תורה דיליה לברך ברכות מחודשות, ע"ש באורך. וזו היא שקשה לחדש ברכה שלא נזכרה בש"ס ובפוסקים. וק"ק על הרב בני חיי בהלכות מזוזה שהביא דברי הרב מגן אברהם. עיין שם. וחזיתיה להרב יד אהרן תריץ יתיב, דכתיבת המזוזה היינו כעשיית ציצית, וקביעותה כלבישת טלית, ודחה דברי הרב מגן אברהם, עש"ב. ואין זה מספיק, דהרי מזוזה חובת הדר, וכשיכנס לדור דומה למתעטף בציצית, והו"ל לברך כשידור, ולא על קביעותה בבית. כי טוית הציצית ושזירתו דומה לכתיבת המזוזה, וקביעות חוטי הציצית בבגד, הוא כקביעות המזוזה בבית, ולבישת הטלית בציצית דומה לבא לדור בבית שנקבע בו מזוזה. והדרא חקירת הרב מגן אברהם למקומה, דאמאי מברך בקביעות המזוזה בבית הו"ל לברך כשידור. אכן נראה דהחילוק ברור, דבשלמא בציצית דבגמרי הדבר, דהיינו בלבישת ציצית, אדם מתעסק בגוף המצוה ומתעטף בו, שבקוה לברכה עד התכלית האחרון, כיון דגם בגומרו של דבר והיה בהעטף עסיק ואתי בגוף המצוה. משא"כ במזוזה דגמר העסק במצוה הוא קביעותה, ואחר זה לא נשאר שום עסק בה כשיבא לדור, ולא רצו לקבוע הברכה מבלי התעסק במצוה, לכן הם אמרו לברך בקביעותה, דהוא סוף המעשה את העוסק אשר עסק בגוף המצוה. דכשידור אף דבו בפרק הוא חובתו, מכל מקום תו לא עסיק בגוף המצוה אם המזוזה כבר מונחת וקבועה במקומה. ואם בא לדור ועדיין לא קבעה דאף דחובת הדר היא, ובארץ ישראל חייב מיד, מ"מ לא איתרמי ליה בה שעתא. ואחר שכבר נכנס לדור, כשמוצאה וקובעה, מברך בקביעותה שפיר. וכן אם הבית יש בו מזוזה ויצא השוכר הראשון והניחה שם, ובא רעהו השוכר השני וכבר יש שם מזוזה אף דבא לדור בבית שיש בו מזוזה, אין לשוכר שני מקום לברך, דהוא לא נתעסק בה כלל, וכבר בירך השוכר שלפניו, שנתעסק בה וקבעה, אף דהשני שפיר מקיים המצוה שדר בבית שיש בו מזוזה ואיהו לא עביד מידיא. לכן קבעו הברכה בעת קביעותה דהוא גמר עשיית המצוה.

וכל זה מבואר בלשון הזהב של הרמב"ם פ"א דברכות דין ח' שכתב וז"ל, כל מצוה שעשייתה גמר חיובה מברך בשעת עשייה, וכל מצוה שיש אחר עשייתה ציווי אחר אינו מברך אלא בשעה שעושה הציווי האחרון, כיצד העושה סוכה וכו' או ציצית או תפילין או מזוזה אינו מברך בשעת עשייה וכו' מפני שיש אחר עשייתו ציווי אחר ואימתי מברך בשעה שישב בסוכה וכו' או כשיתעטף וכו' ובשעת קביעת מזוזה. וכונתו שעושה הציווי האחרון בגוף המצוה כמו שכתבנו, ודוק.

לפי מ"ש הרב תורת חסד סימן ג"ן, דאין לברך בקובע מזוזה תוך שלשים. נראה דמכ"ש שלא יקבע מזוזה קודם שיבא לדור בבית אלא תקף שבא לדור או אח"כ. ומאחר שכן הוא דומה לציצית דמברך בעטיפה. ומדברי הרב מגן אברהם נראה קצת דפשיטא ליה דיכול לברך כשקובעה אף אם עדיין לא בא לדור בבית. וצריך להתיישב בדבריו

משנה ברורה סימן יט ס"ק ד

אלא בלבישתו - וה"ה במזוזה דקי"ל חובת הדר היא אין לברך על המזוזה רק כשהוא נכנס לדור בהבית תיכף ומיד דאז הוא ממש דומיא דעטיפה או כשכבר דר בה [ברכ"י וכן משמע מדברי המ"א להמעין בו היטיב ועי"ש עוד במ"א ובברכ"י ובתשובת רע"א בסוף סימן ט']:

Programme du mercredi

שו"ת עין יצחק חלק א - יורה דעה סימן לא

מה שהשבתי לרב א' שביקש ממני לחוות דעתי במה שכתב רע"א זצ"ל בסוף סי' ט' לדון במי שהולך מביתו לעסקיו לשוק דכשחוזר לביתו יברך על המזוזה ושקיל וטרי כת"ר בזה.

א. הנני להשיבו כי לדעתי ברור דא"צ לברך והוא **דהשיטה מקובצת** לב"מ (דף ק"א ע"א) כתב על מה דאמרו מזוזה חובת הדר כו' דאפי' יש לו עשרה בתים שאינו דר בהם דירה קבועה אלא שנכנס פעם אחת בשנה חייבות כולן במזוזה חוץ מבית העצים שהנשים כו' ה"ר יהונתן ז"ל עכ"ל השמ"ק. וכה"ג כתב הנימוקי יוסף בהלכות מזוזה בסופו במה דאמרו שם על השוכר להביא מזוזה כו' דאע"ג שאם לא הי' שוכרה הי' חייב המשכיר לעשות מזוזה מידי דהוי אבית התבן ובית העצים כו' עכ"ל. **א"כ לדבריהם הדין הוא דאף בשעה שיוצא מביתו חייב ג"כ במזוזה כיון שנכנס לפרקים שם ולא פקע ממנו חיוב מצוה זו.** וכמו בבית התבן דאין נכנס אלא לפרקים וכן באוצרות יין ושמן לפי שהשמש נכנס שם אף דאין זה בקביעות דגם זה בכלל דירה יחשב. ואף לפמש"כ השמ"ק לב"מ שם בשם הרא"ש דמי שיש לו עשרה בתים ואינו דר בהם אינו חייב לקבוע מזוזה כו' היינו היכא דדר בו לפרקים ולא דר בקביעות. אבל היכא דאין לו דירה אחרת רק שיוצא לעסקיו דוודאי מקרי דירתו וחייב במזוזה כיון דהוי ביתו כמש"כ ה"ר יהונתן והנימוקי יוסף שם. ואפשי פלוגתא לא מפשינן. לכן לא שייך לברך משום דאף בעת שיוצא מביתו לא פקע ממנו המצוה.

ב. ומה שכתב רע"א שם לעיין במג"א סי' כ"א. לדעתי אינו ראוי משם. דבמש"כ המג"א שם דבליה יש לו מזוזה בפתחו משא"כ במרחץ דמזה יש מקום להוכיח דבעת שאינו בביתו דפקע ממנו אז חיוב מזוזה בביתו דאל"כ הא גם בעת שהוא במרחץ יש לו מצוה מזוזה בביתו. ע"ז יש להשיב דאין זה הוכחה כלל דא"כ תקשה על המג"א דהא אכתי יש לו מצות ס"ת במה שמונחת בביתו אף בעת שהוא במרחץ. דהא אף מצות ס"ת שעל היחיד לכתוב כשנאבדה ממנו אחר שכתב לא קיים מצוה זו כמש"כ התורת חיים לסנהדרין (דף כ"א). וכש"כ במצות ס"ת של המלך דיוצאת ונכנסת עמו כמבואר בסנהדרין שם. א"כ קשה במה שאמרו שראה דוד עצמו ערום כו' הא אכתי לא היה ערום אז ממצות ס"ת דמקיים ע"י מה דהיא בביתו. וכהנה יש עוד לאשכוחי מצות כאלה שנעשו שלא בפניו. וע"כ מוכח דמ"מ מקרי ערום **בלא מצות סביביו** דהא אמרו שם במנחות [והובא במג"א שם] חביבין ישראל שסיבבן במצות כו' וכה"ג לא מקרי סיבבן וכמו שהביא זה המג"א שם. א"כ ה"ה אף דעדיין לא פקע ממנו מצות מזוזה וכמש"כ לפי דאכתי מקרי דירתו אף שיוצא לפרקים מביתו מ"מ כיון דאין המצוה מסבבתו לכן ראה לעצמו ערום. ע"כ אין ראייה מהמג"א. ולכן העיקר לדינא דאין לברך. וגם הגאון רע"א זצ"ל סיים ע"ז בצ"ע. ויש להאריך בכ"ז וקצרתי.

עין יצחק - Ein Itshak

Rav Yitzhak Elchanan Spektor, né en 1817 à Resh et décédé le 6 mars 1896 à Kowno, est un éminent Posseq du 19ème siècle en Russie.

Son père Rabbi Israel, Rav de la ville de Resh, attiré par le hassidisme, est son premier Maître. Très doué en études talmudiques dès son plus jeune âge, il est considéré rapidement comme un prodige. Il est marié tôt à l'âge de treize ans et s'installe alors chez ses beaux-parents à Vilkovishk, où il reste six ans. Il est pendant une courte période l'élève de Rav Elijah Schick, puis de Rav Diskin, Rav de Vilkovishk qui, très impressionné par ses Midot Tovot et ses grandes capacités, l'accepte comme élève et comme condisciple de son fils Rav Yehoshua Leib Diskin, futur Rav de Brisk.

Rav Spektor reçoit sa Semikha de Rav Diskin et de Rav Isaac Haber de Tiktin. Il devient en 1837 le Rav de la petite ville voisine de Sabelin, puis de Baresa en 1839. Enfin il est nommé Rav de Kowno en 1864, poste qu'il occupera jusqu'à sa mort.

Reconnu comme étant une des autorités rabbiniques les plus éminentes de Russie, Rav Spektor entretient pendant les quarante dernières années de sa vie une abondante correspondance avec les Rabbanim de par le monde. En 1857 il est le plus jeune membre du comité de Rabbanim désigné pour organiser la direction de la Yeshiva de Volojine.

Programme du jeudi

פרשה סדורה (רבי חיים קניבסקי)

מסכת מוזה פ"ב

יא (ז) בית חדש כיון שגמרו חייב במזוזה :

פרשה פתוחה

פרשה סדורה

[נח] בית חדש כיון שגמרו חייב במזוזה. יא בית חדש כיון שגמרו. אע"ג שעדיין אין וכן העתיקו לשון זה בזה"ג

ובאשכול (וגירסתו מיד חייב במזוזה) ומשמע בהדיא דקמ"ל דאע"ג דעדיין אינו נכנס לדור זה כיון שכבר ראוי לדירה ועומד לדירה חייב לקבוע מיד מזוזה [ולק"מ מה שניין המג"ה מחוס' ע"ז דשם מיירי שאין רוצה לדור בה] דאין לומר דקמ"ל דא"ל להמתין לי יום כמו בשוכר דא"כ הול"ל כיון שנכנס לדור זו ולא כיון שגמרו [וע"ע באשכול שבי' וכיון שבירך בשעה שקובעה חו לא לריך לצרכי וע"ש צלח אשכול] ומכאן קשה על מש"כ מג"ה צר"ס י"ט עמ"ש"כ שם בשו"ע לזית חובת גבול ולא חובת מנח שכ"ז שאינו לובש העליה פטור מלזית ולפיכך אינו מצרך על עשיית הזית שאין מלוא אלא בלבישתו וכתב המג"ה ולריך עיון מ"ש ממזוזה דק"ל לריך לצרך כשקובעה כמ"ש ביו"ד סימן רפ"ט דהתם נמי ק"ל חובת הדור הוא דכ"ז שאינו דר בחוכה פטור ממזוזה וכ"כ התוס' במנחות דף מ"ד ולכן ק"ל דסתמא דמילתא במזוזה קובעה כשדר בתוכה לכן מצרך על עשייתה אבל עלית מסתמא קובע זו לזית עד שלא לובשו לכן אינו מצרך על עשייתו עכ"ל וכאן מצוה דקובע קודם שנכנס לדור וכבר תי' בצרכ"י קושייתו מלזית ע"פ דברי הרמב"ם פו"ח מצרכות ה"ח שבי' כל מלוא שטעניתה היא גמר חובת מצרך בשעת עשיי' וכל מלוא שיש אחר עשייתה לזוי אחר אינו מצרך אלא בשעה שעושה הזוי האחרון כינוד העושה סוכה כו' או מזוזה אינו מצרך בשעת עשיי' כו' ואימתי מצרך בשעה שיבט בסוכה כו' ובשעת קביעת מזוזה והוא מצוה במנחות מ"ב דאיכא למ"ד דמצרך בשעת עשיי' אלא דמסקינן דכיון שעשייתה אינה גמר מזוזה אינו מצרך והיינו בדבר שיש בו מעשה אח"כ אבל בדבר שאין בו מעשה אח"כ אי"כ הקביעות הוא גמר המלוא ע"ש שהאריך [וע"י דרישה סימן רפ"ח סק"צ כעין זה] אך מה שסיים שם דלפמ"ש"כ הרב תורת חסד דאין לצרך בקובע מזוזה חוץ לי' א"כ כ"ש שלא יקבע מזוזה קודם שיבא לדור צבית אלא תיכף שבא לדור וכן העתיק במ"צ סימן י"ט וכן צנ"ל יו"ד סימן רפ"ו סכ"צ האריך בזה שאין ראוי לקבוע חוץ לי' עיי"ש ולענ"ד לא זכיתי להבין כ"ז למה לא יוכל

לקבוע ולצרך חוץ לי' או לפני שנכנס לדור זו אטו איכא למ"ד שלא יטול לזית בצגד עד שילבשו וא"כ כיון דבמזוזה רשאי לצרך ג"כ בשעת הקביעה למה לא יקבע קודם ויצרך והרי בשחיטה ג"כ אין המלוא אלא כשרוצה לאכל כמש"כ הרמב"ם ריש ה' שחיטה ובלא"ה אין שום מלוא לשחוט ואפ"ה כשרוצה לאכל מצרך על השחיטה וכן בעירוב אין מלוא לעשות עירוב אח"כ רוצה לטעול וליך ולבשל ואפ"ה מצרכין על עירובי חלרות ותחומין ותבשילין והיינו משום שרוצה בזה וע"ז חייבתו תורה וכן בשחיטה א"כ ה"ה במזוזה כיון שרוצה לדור בה למה לא יוכל לקבוע ולצרך וגם לא מלינו בשחיטה שצריך לאכל הבשר תיכף וכן בעירוב יכול לערב על כל השנה ולצרך ולא מלינו שצריך ליקח חוץ לתחום בשבת הראשונה ולא עוד אלא אפילו ימלך אח"כ ולא יכנס כלל לדור זה ג"כ מסתבר שאין זה צרכה לבטלה כמו שאם ימלך ולא יאכל את הבשר או לא יטעול ולא ילך ולא יבשל דעכ"פ עשה המלוא שנלעווה וה"ה בעליה אם לא היא מעשה אחרת אח"כ אבל כיון שיש מעשה אחרת של עיטוף לא חקנו בצרכה עד העיטוף אבל במזוזה לא מקרי הכניסה לבית לדור מעשה במזוזה, ומה"ע יש לעי' נמי על מה שמדד רעק"א בתשו' סימן ע' שמי שנוסע מציתו לזמן מה חייב לצרך על המזוזה

פרשה פתוחה

פרשה סדורה

דר בו חייב במזוזה כיון שדעתו ליכנס בה מיד
לדור:
כשחוזר שהרי נפטר זנתים ולפמשי"כ לא נפטר
זנתים כלל ועיי פ"ת סימן ר"א סק"ד וזני"ל
שם וכן מה שמלמד זמני"ח מלוח תכ"ג שאם
נתן מזוזה תוך לי לריך להסירה לאחר לי
ולחזור ולקובעה ולפמשי"כ זה ל"ע [שו"ר די"ל
לפמשי"כ רש"י דתוך לי חיישונן בשכורה שמא
יחזור בו אפשר דמה"ט אין ראוי לזכך קודם ול"ד להכא דהוא צית שלו וזודאי יתחייב תדע
דהא הכא משמע דחייב לקבוע מיד ושם הרי פטור עד לי יום אך אפשר דגם הכא אין
הכונה חיוז גמור אלא דהצית כבר צר חיוז וממילא ראוי להזדרז לקיים המלצה וא"כ ה"ה
צרוכה לדור זה לי יום ואין צדעתו לחזור יכול לקבוע מיד והכי מסתברא] ול"ע זכ"ז. וזכ"ז
חלא גבי מעקה דריש צית חדש משעת חידושו ונראה דהכונה ג"כ דתיכף שזנאו יש לו לקבוע
מעקה אף שלא נכנס עדיין לדור בו ואפשר דשם גם המג"א מודה דיכול לזכך:

Complément

מנחת אשר פרשת שלך לך רב אשר וויס

נחלקו אמוראי במנחות מ"א ע"א ושם מ"ב ע"ב אם ציצית חובת טלית היא או חובת גברא, למ"ד חובת גברא אין מצוה זו נוהגת אלא בלבישת הבגד ולמ"ד חובת טלית אין המצוה תלויה בלבישה כלל ואף כלים המונחים בקופסא חייבים בציצית, וקיי"ל **דחובת גברא היא** ואינו חייב אלא בשעת לבישת הבגד כמבואר בשלחן ערוך סי' י"ט סעיף א'.

אמנם עדיין יש לעיין ביסוד גדרה של מצוה זו האם המצוה היא על החפצא, דמצוה על האדם שיהיו ציצית בכנפי בגדו אלא שתנאי יש בדבר דאין הבגד מחוייב אלא בשעת לבישה, או שמא המצוה הוא על הגברא, דהאדם מצווה ללבוש ציצית אלא שתנאי יש בדבר שאינו מצווה אלא כשיש עליו בגד ד' כנפות. וכיוצא בדבר יש לעיין במצות מזוזה אף דחובת הדר היא, אם המצוה הוא **בחפצא של הבית** דהבית מחוייב במזוזה אלא דתנאי יש בדבר דרק בית דירה חייב דהיינו בית שדר בו או שמא **המצוה על הגברא** היא דהאדם חייב במזוזה ומניח אותה על מזוזת ביתו, ונראה דנחלקו בזה קמאי כמו שיבואר.

הנה כתב בשולחן ערוך סי' י"ט סעיף א' דציצית חובת גברא ומשום הכי אין מברכין על עשיית הציצית אלא על הלבשה ואין מצוה אלא בלבישה, **ובמגן אברהם** שם ס"ק א' תמה דהלא גם במזוזה אינו חייב אלא משום שדר בבית דחובת הדר הוא וא"כ למה מברכין לקבוע מזוזה ואין מברכין על עשיית הציצית, וכתב דכיון דדרך העולם לקבוע מזוזה כאשר הוא כבר דר בתוך הבית נמצא דבשעת קביעת המזוזה הוא מקיים מצוה ומברכין שפיר לקבוע מזוזה אבל בציצית דמטיל את הציצית בבגד לפני שלבשו אין מברך על עשיית הציצית דאינו מקיים מצוה בעשייה זו ולפיכך מברך על הלבשה, ולפי"ז חידש המג"א דאם קובע מזוזה לפני שנכנס לדור בביתו אפשר דאינו מברך לקבוע מזוזה אלא יברך כשיכנס לדירה "לדור בבית שיש בו מזוזה", וזה חידוש גדול שאינו מוסכם על דעת האחרונים.

ולכאורה נראה בזה, דהנה **רעק"א** בשו"ת סי' ט' כתב להעיר דהשוכר בית שיש בו מזוזה צריך לברך בהכנסו לדור בבית דהלא הוא מקיים בכך מצות מזוזה, וכמו"כ מי שיוצא מביתו לזמן מסויים יברך על מצות מזוזה בחזרתו לביתו דאז הוא שוב מתחייב במזוזה ומקיים מצותו, ובסוף התשובה כתב שמצא בברכי יוסף דאין מברכין ברכת המצוה אלא על מעשה מצוה ולא במצוה המתקיימת שלא ע"י מעשה ומשו"ה לא יברך באופנים הנ"ל עי"ש, ובאמת נראה ברור לענ"ד כיסוד זה דלעולם לא מצינו ברכה אלא על **מעשה מצוה** ולא ע"י **קיום המצוה שאינו במעשה**, וכך נראה מדברי השו"ע דלמ"ד ציצית חובת טלית היה מברך על עשיית הציצית שהיא מעשה ולא כמו

שכתב המנחת חינוך במצוה שפ"ו דלמ"ד חובת טלית מברך בכל יום בבוקר כיון דלילה לאו זמן ציצית ובכל בוקר מקיים מצוה זו, דבאמת לא יברך בכל בוקר כיון שאין כאן מעשה מצוה אלא מברך על עשיית הציצית בלבד כנ"ל.

ולפי"ז נראה דאין לברך על המזוזה כשנכנס לדירה דאין זה מעשה מצוה אלא מעשה רשות אף שבאותה שעה מקיים מצות מזוזה מ"מ אין הכניסה לדור בדירה מתייחס ומתפרש כמעשה במצות מזוזה, משא"כ לבישת הטלית דהוי מעשה מצוה דציצית שפיר מברכין עלה. (וכיוצא בזה ביארנו דברי רש"י בב"ק ט' ע"ב דטלית נאה הוי הידור מצוה במצות ציצית אף דפשוט דבית נאה אינו הידור במצות מזוזה דאין הבית טפל למזוזה בעיני בני אדם כדרך שהטלית טפלה לציצית, ואפשר עוד דרך בטלית שלובשין לשם מצות ציצית כטליתות שלנו חידש רש"י דטלית נאה הוי בכלל הידור מצוה ולא בבגד דעלמא שלובש להנאת לבושו, ואכמ"ל).

ועוד נראה בזה, דהנה נתבאר לעיל מה שיש לחקור בגדר מצוות ציצית ומזוזה אם עיקרן על החפצא דבית חייב במזוזה ובגד חייב בציצית או עיקר המצוה הוא על הגברא דהיינו שהאדם חייב בציצית ובמזוזה אלא דמקום קביעותן ואופן קיומם ע"י הבית והבגד, **ומכל דברי המגן אברהם נראה דלא חילק בין ציצית למזוזה ובשניהם ס"ל דיוסוד המצוה בגברא היא ולפיכך השוה ציצית למזוזה ביסוד דינם. אך באמת נראה לחלק בזה בין ציצית למזוזה,** ורק בציצית שהוא לובש על גופו הוי "חובת גברא" דהיינו מצוה על האדם שיהיה מלובש בציצית כדי שיראה אותם ויזכור את כל מצוות ה' דהלא טעם זה מבואר בקרא, וזה גדר חובת גברא, אבל מזוזה מצוה על הבית ולא אמרו בה דהוי חובת גברא אלא חובת הדר דאין המצוה על הבית אלא כשדרים בה והדר בה הוא שמחוייב שיהיה מזוזה בפתח הבית ולא בעל הבית, אך עצם המצוה על הבית היא (וכבר כתבו הפוסקים דאף דמזוזה הוי שמירה לבית אין זה עיקר טעמה עיין יו"ד סי' רפ"ט ובגליון המהרש"א ש"כ סק"ב ודנתי בזה בגליון השו"ע שם ואכמ"ל).

ויסוד זה נראה כונת **הגר"ח בסטנסיל** אות ג' שביאר למה הקובע מזוזה בבית חבירו מברך אף דאין המצוה שלו ואין הוא מחוייב בה אלא חבירו הדר בבית והמטיל ציצית בבגד שחבירו לבוש בו אינו מברך, וכתב דעצם קביעת המזוזה בפתח הבית מעשה מצוה היא דזה מצות הבית שיהיה בו מזוזה ואף שאין הקובעו מחוייב במצוה מ"מ הוא העושה את מעשה המצוה ועליו לברך, משא"כ בציצית דאין היא מצוה על הבגד אלא על הלובש ואין התולה את הציצית בבגד חבירו עושה מצוה כלל עי"ש. ולפי"ז מובן למה במזוזה מברך על קביעת המזוזה ובשעת קביעתה, ובציצית אינו מברך אלא על הלבישה ובשעתה.

ונראה דהמגן אברהם הולך בזה לשיטתו בסי' כ"א ס"ק ב' דהביא בשם האריה"ק דאף דלילה לאו זמן ציצית מ"מ ראוי לישון בלילה עם טלית קטן והביא ראיה מדוד המלך שנכנס למרחץ ואמר אוי לי שאני ערום מן המצוות (מנחות מג ע"ב). ולכאורה תמוה דגם בלילה היה ערום מן המצוות דלילה לאו זמן ציצית ואין מניחין בתפילין, וע"כ דבלילה לבש ציצית ולא היה ערום מן המצוות.

ודחה המג"א ראיה זו דאף אם לא לבש ציצית בלילה מ"מ קיים מצות מזוזה משא"כ במרחץ דאין קובעין בו מזוזה עי"ש. ונראה בדעת האר"י כהבנת הגר"ח דשאני מזוזה מציצית, דמצות ציצית על הגברא היא וכשהוא לבוש בציצית אינו ערום מן המצוות אבל מצוות מזוזה על הבית היא דאף שיש מזוזה בפתחו מ"מ גופו של אדם ערום מן המצוות, והרי זה דומה למעקה שבראש גגו דאף כשהוא במרחץ יש מעקה בראש גגו ומ"מ ערום הוא מן המצוות כך גם במזוזה, משא"כ בציצית שעל כנפי כסותו דמצותן בלבישת האדם ומצות גברא הן, אבל המגן אברהם לשיטתו דמזוזה וציצית גדר אחד להם ושניהם מצוות גברא הן דהאדם מטיל את ציציותיו בכנפי כסותו וקובע מזוזה על מזוזת ביתו, ולכן נקט דגם ע"י מצות מזוזה לאו ערום מן המצוות הוא. (אך במנחות שם ובירושלמי סוף ברכות משמע דגם מזוזה בכלל דהרי אמרו שם "חביבין ישראל שסיבבן הקב"ה במצוות מזוזה בפתח בתיהן תפילין בראשן ציצית בבגדיהן וכו' ובשעה שנכנס דוד למרחץ" וכו').

ולכאורה מבואר מדברי המג"א בשני מקומות אלה דכאשר אין האדם בביתו אין מקיים מצות מזוזה אף שבית זה מקום דירתו הוא ואינו מקיים מצות מזוזה אלא כשהוא יושב בביתו בפועל ולפיכך הוא ערום מן המצוות בהיותו במרחץ ואינו מקיים מצות מזוזה עד שידור ממש בביתו, וגם בכך דומה מזוזה לציצית דגם בציצית אינו מקיים מצוה אלא כשהוא לובש את הציצית בפועל, אך לדרכנו הנ"ל נראה דשאני מזוזה דכל עוד בית זה מקום דירתו הוא מקיים מצות מזוזה אף כשהוא יוצא מביתו דכך הוא גדר המצוה דבית דירתו יהיה מזוזה בפתחו, ועל הבית חלה המצוה ולא על הגברא ודו"ק בזה.

Liste des 134 Souguiot étudiées sur Matmidim

H'AGUIM				
Hanouka 8. Emplacement de la Hanoukia 44. 45. Ner Ich oubeto 111 - 113. Le Chamach	Pourim 16. Michloah' Manot et Matanot Laevyonim 85. Zakhor et Méh'iyat Amalek	Pessah 20. Biour H'amets 58. Bedika des miettes 86. 87. 88. Vente du Hamets 127. Hamets immangeable	Sefirat Haomer 21. Un seul grand compte 89. 90. Un enfant qui devient adulte au milieu de la Sfira Ben Hametsarim 100. 3ème Beit Hamikdash	Roch Hachana 35. Les trois Livres 101 - 103. Tkiot Choffar Soukot 36. Mitstaer 104 - 106. Ma'amid
BRAKHOT				
1. Birkot Hatorah 2. Choméa Kéoné 3. Arévout 4. Kavana dans le Chema 5. Position pour le Chema 6. Méah Brah'ot 7. Amen Yetoma 9. Les quantités pour les Brah'ot	10. Les Brah'ot de consommation 11. Brakha Chééina Tsrh'a 12. Ikar Vétafel 13. Méein Chaloch 14. Brah'a sur un interdit 15. Anigrone 17. Birkat Haguefen	18. Natei Inchei 19. Birkat Haréah' 22. Les jus 23. Trima 24. Pat Kisnin (1) 25. Pat Kisnin (2) 26. Les Apéritifs 27-31 Zimoun 32. Tefilat Haderekh	33 -34. Birkat Hagomel 38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit 39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli 40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot 41. Hatov Véhamétiv sur le vin	42. Cheva Brah'ot (1) 43. Cheva Brah'ot (2) – Panim H'adachot 46. Birkat Halevanah 47-49. H'azarat Hachats'
SOUGUIOT GENERALES				
37. Bal Tossif 50. Tokh Kédé Dibour	51-52. Ein Chaliah' Lidvar Avera	53. Mitsva bo yoter Mibichlouh'o 54. Mitsvot lav lihanot nitanou	55-56. Mitsvat Assei Chehazman grama 57. Zerizim makdimim lemitsvot	71. 72. Haossek Bamitsva Patour Minhamitsva 89. 90. Les actions de l'enfant
CHABBAT – Melekhet Mah'chevet	Chabbat – Les Derabanan	H'OUPA VEKIDDOUSHIN	MEZOUSA	
59. 60. 61. Mit'assek 62. 63. 64. Davar Chééno Mitkaven 65. à 68. Psik Récheh	75 à 79. Grama 80. Chinouy 69. 70. Melakha chééina tsrikha légoufah	91 à 95. Réhitsa BéChabbat VéYom Tov 107 – 110. Nerot Shabbat 128. Kabalat Shabbat avancée par le Kahal	130. Piléguèche 131. Mariage civil 132. H'oupa Kona	133. Bekiout des Guemarot 134. H'ovat Hadar
HACHKAFA - PENSEE JUIVE	EVEN HAEZER	YOREI DE'AH	H'OCHEN MICHPAT	
81 à 84. Tsaar Baalei Haim 129. Kavod Habriot	96 à 99. Yih'oud	73. 74. Maaser sur les gains	114 – 117. Adam Hamazik Béoness 118 -121. Th'ilato bépchia vessofo béoness	122-126. Néfech bénéfech